

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet och 5 kap. 10 § i polislagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet och 5 kap. 10 § i polislagen (RP 7/2023 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 3/2023 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om brottsbekämpning inom Gränsbevakningsväsendet (108/2018) 16 § 1 mom., 18 § 3 och 4 mom., 25 § 3 mom., 39 § 3 mom., 44 och 50 §, 52 § 1 mom. och 55 § samt

fogas till 18 § ett nytt 5 mom. och till 23 § ett nytt 4 mom. som följer:

16 §

Teleövervakning och dess förutsättningar

Med *teleövervakning* avses att förmedlingsuppgifter som innehas av en kommunikationsförmedlare som avses i 3 § 36 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) inhämtas om ett meddelande som har sänts från en teleadress eller teleterminalutrustning som är kopplad till ett allmänt kommunikationsnät som avses i 43 punkten i den paragrafen eller till ett därtill anslutet kommunikationsnät eller som har tagits emot av en sådan adress eller utrustning, samt att uppgifter om en teleadress eller teleterminalutrustnings läge inhämtas samt att användningen av adressen eller utrustningen tillfälligt förhindras. Med *förmedlingsuppgifter* avses i denna lag sådana uppgifter om ett meddelande som kan kopplas till en i 3 § 7 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsedd användare eller med en i 30 punkten i den

Riksdagens svar RSv 9/2023 rd

paragrafen avsedd abonnent och som behandlas i kommunikationsnäten för att överföra, distribuera eller tillhandahålla meddelanden.

18 §

Beslut om teleövervakning

Tillstånd kan ges och beslut fattas för högst en månad åt gången räknat från den dag då tillståndet ges eller beslutet fattas. Tillståndet eller beslutet kan även gälla en viss tidsperiod som föregått tillståndet eller beslutet. Denna tidsperiod kan vara längre än en månad.

I ett yrkande och i ett beslut om teleövervakning ska följande nämnas:

- 1) det brott som ligger till grund för åtgärden samt den förmodade brottstidpunkten,
- 2) den person som med fog kan antas göra sig skyldig till det brott som avses i 1 punkten eller, om personen inte är känd, den teleadress eller teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot,
- 3) de fakta som misstanken mot personen och förutsättningarna för teleövervakning grundar sig på,
- 4) samtycke, om detta är en förutsättning för teleövervakningen,
- 5) tillståndets giltighetstid med angivande av klockslag,
- 6) den anhållningsberättigade tjänsteman som leder och övervakar utförandet av teleövervakningen,
- 7) eventuella begränsningar och villkor för teleövervakningen.

Beslut om de teleadresser eller den teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot fattas av en anhållningsberättigad tjänsteman, utom i situationer där den person som avses i 4 mom. 2 punkten inte är känd. I beslutet ska valet av de teleadresser eller den teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot motiveras.

23 §

Förtäckt inhämtande av information och dess förutsättningar

För förhindrande av brott som det ankommer på Gränsbevakningsväsendet att undersöka får Gränsbevakningsväsendet rikta datanätsbaserat förtäckt inhämtande av information mot en person, om det på grund av personens yttranden eller uppträdande i övrigt med fog finns anledning att anta att denne kommer att göra sig skyldig till ett brott för vilket det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år.

25 §

Teknisk avlyssning och dess förutsättningar

För förhindrande av brott som det ankommer på Gränsbevakningsväsendet att undersöka har Gränsbevakningsväsendet rätt att rikta teknisk avlyssning mot en person som befinner sig utanför

Riksdagens svar RSv 9/2023 rd

ett utrymme som används för boende av permanent natur. Gränsbevakningsväsendet kan också ges tillstånd att rikta teknisk avlyssning mot en person som befinner sig i en myndighetslokal och som har berövats sin frihet på grund av brott. Avlyssningen får riktas mot utrymmen eller andra platser där det kan antas att den person som inhämtandet av information gäller sannolikt befinner sig eller som det kan antas att personen sannolikt besöker. Trots vad som föreskrivs i 2 mom. får Gränsbevakningsväsendet rikta sådan teknisk avlyssning som endast riktas mot en teknisk anordning mot anordningen oberoende av på vilken plats den finns.

39 §

Förfarandet i domstol

Om en i 18 § 4 mom. 2 punkten avsedd person inte är känd och domstolen har beviljat tillstånd till teleövervakning, får domstolen pröva och avgöra ett ärende som gäller beviljande av tillstånd i fråga om en ny teleadress eller teleterminalutrustning utan att den gränsbevakningsman som framställt yrkandet eller en av denne förordnad gränsbevakningsman är närvarande, om det har förflutit mindre än en månad från den muntliga förhandlingen i ett tillståndsärende som gäller förhinderande av samma brott. Ärendet kan behandlas utan att gränsbevakningsmannen är närvarande också om användningen av metoden för inhämtande av information redan har avslutats.

44 §

Förbud mot avlyssning och observation

På förbud mot teknisk avlyssning, optisk observation och teknisk observation av utrustning tillämpas 10 kap. 52 § i tvångsmedelslagen.

50 §

Avbrytande av teleövervakning, teknisk avlyssning och teknisk observation av utrustning

Om det framgår att teleövervakningen riktas mot något annat meddelande än ett meddelande från eller till den person som är föremål för tillståndet eller att den person som den tekniska avlyssningen riktas mot inte befinner sig i det utrymme eller på den plats som avlyssnas, ska användningen av metoden för inhämtande av information till denna del avbrytas så snart som möjligt, och de uppgifter som har fåtts genom teleövervakningen, de upptagningar som har fåtts genom avlyssningen och anteckningarna om de uppgifter som har fåtts genom användningen av sådana metoder för inhämtande av information ska genast utplånas.

Skyldigheten att avbryta åtgärden och att utplåna upptagningarna och anteckningarna gäller också teknisk observation av utrustning, om det framgår att observationen riktas mot ett förtroligt meddelande som omfattas av de bestämmelser i detta kapitel som gäller teleövervakning och annan teknisk observation än observation av utrustning, eller om det framgår att den person som åtgärden riktas mot inte använder den anordning som är föremål för observationen.

Riksdagens svar RSV 9/2023 rd

52 §

Underrättelse om hemligt inhämtande av information

Den som varit föremål för teleövervakning, systematisk observation, förtäckt inhämtande av information, teknisk observation eller kontrollerade leveranser ska utan dröjsmål underrättas om detta skriftligen efter det att syftet med inhämtandet av information har nåtts. Personen i fråga ska dock underrättas om det hemliga inhämtandet av information senast ett år efter att det har upphört. I en underrättelse om teleövervakning som riktats mot en person ska de teleadresser och den teleterminalutrustning som varit föremål för åtgärden specificeras.

— — — — —

55 §

Kommunikationsförmedlares skyldighet att biträda samt tillträde till vissa utrymmen

En kommunikationsförmedlare ska utan obefogat dröjsmål göra de kopplingar i ett telenät som behövs för teleövervakning. Detsamma gäller de situationer där Gränsbevakningsväsendet genomför teleövervakning med hjälp av tekniska anordningar. Kommunikationsförmedlaren ska dessutom ge en anhållningsberättigad tjänsteman sådana uppgifter som förmedlaren har i sin besittning och som behövs för teknisk spårning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På hemliga metoder för inhämtande av information som är i kraft vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas bestämmelserna i denna lag.

— — — — —

Lag

om ändring av 5 kap. 10 § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i polislagen (872/2011) 5 kap. 10 § 7 mom., sådant det lyder i lag 492/2023, som följer:

Riksdagens svar RSv 9/2023 rd

5 kap.

Hemliga metoder för inhämtande av information

10 §

Beslut om teleövervakning

Beslut om de teleadresser eller den teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot fattas av en anhållningsberättigad polisman eller en polisman som hör till befälet vid skyddspolisen, utom i situationer där den person som avses i 6 mom. 2 punkten inte är känd. I beslutet ska valet av de teleadresser eller den teleterminalutrustning som åtgärden riktas mot motiveras.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 10.10.2023

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare